

Obsah

Úvod	9
----------------	---

1 Komunikace v ošetrovatelství

Renáta Zeleníková	10
1.1 Definice komunikace	11
1.2 Faktory ovlivňující komunikaci	13
1.3 Význam a cíl komunikace	14
1.4 Komunikační model/proces komunikace	14
1.5 Úrovně komunikace	16
1.6 Typy komunikace	19
1.7 Verbální komunikace	19
1.7.1 Rozhovor	23
1.8 Neverbální komunikace	29
1.9 Terapeutická komunikace	41
1.10 Komunikace s vybranými skupinami pacientů	53
1.11 Komunikace s pacienty s postižením	63

2 Etika v ošetrovatelství

Radka Bužgová	70
2.1 Historický vývoj etických principů v péči o člověka	71
2.1.1 Hippokratova přísaha	71
2.1.2 Křesťansko-židovská tradice	72
2.2 Současné etické principy ve zdravotnictví	74
2.2.1 Současné etické principy prvního řádu	74
2.2.2 Současné etické principy druhého řádu	76
2.3 Teorie ošetrovatelské etiky	77
2.3.1 Charakteristika ošetrovatelské etiky	77
2.3.2 Úkoly a cíle ošetrovatelské etiky	78
2.3.3 Pojetí základních pojmů	79
2.4 Etické aspekty při ošetrování nemocných	80
2.5 Etické kodexy v ošetrovatelství	82
2.5.1 Mezinárodní etické kodexy	83
2.5.2 České etické kodexy	83
2.6 Právní normy v ošetrovatelské etice	86
2.6.1 Práva pacientů	86
2.6.2 Sdělování informací o zdravotním stavu	87
2.6.3 Právo na informovaný souhlas	88

2.6.4	Dříve vyslovená přání	89
2.6.5	Zachování povinné mlčenlivosti	90
3	Člověk, jeho motivace a potřeby	
	Lucie Sikorová	92
3.1	Třídění potřeb	93
3.2	Faktory motivace	99
3.3	Uspokojování potřeb	100
3.3.1	Faktory ovlivňující uspokojování potřeb	102
3.4	Potřeby dítěte	103
3.5	Potřeby v ošetrovatelství	107
3.5.1	Potřeby v ošetrovatelském procesu	108
4	Paliativní péče	
	Radka Bužgová	110
4.1	Vymezení paliativní péče	110
4.1.1	Principy a cíle paliativní péče	111
4.2	Koncepce paliativní péče v České republice	112
4.2.1	Dělení paliativní péče	112
4.3	Potřeby pacientů v paliativní péči	114
4.3.1	Fyziologické potřeby	115
4.3.2	Potřeby jistoty a bezpečí	116
4.3.3	Afektivní potřeby, potřeba lásky	116
4.3.4	Potřeba sebeúcty a seberealizace	117
4.4	Hodnocení symptomů v paliativní péči	117
4.4.1	Bolest a její zvládání	118
4.5	Psychosociální aspekty v paliativní péči	120
4.5.1	Fáze vyrovnávání se s těžkou nemocí	120
4.5.2	Poslední dny a týdny života	121
4.5.3	Psychosociální podpora	122
4.5.4	Sociální péče	123
4.6	Duchovní (spirituální) péče	123
4.6.1	Duchovní potřeby umírajícího pacienta	124
4.6.2	Duchovní péče v závěru života	125
4.7	Etické aspekty paliativní péče	125
4.7.1	Problematika eutanazie	126
4.7.2	Práva umírajících	127
4.8	Práce s příbuznými, truchlení	129
4.8.1	Péče o rodinu v průběhu nemoci	129
4.8.2	Pomoc rodině v období zármutku a truchlení	130

5 Transkulturní ošetrovatelství

Renáta Zeleníková	132
5.1 Vznik, vývoj a základní charakteristika transkulturního ošetrovatelství	132
5.2 Organizace podporující rozvoj transkulturního ošetrovatelství	138
5.3 Kultura	139
5.4 Cizinci v České republice	140
5.4.1 Poskytování zdravotní péče cizincům	142
5.4.2 Doporučení pro komunikaci s pacienty z jiné kultury	143
5.5 Ukrajinci v České republice	145
5.6 Slováci v České republice	150
5.7 Vietnamci v České republice	155
5.8 Poláci v České republice	162
5.9 Romové v České republice	167
Seznam bibliografických zdrojů	174
Slovníček pojmů	190
Přílohy	192
Příloha č. 1 – Práva pacientů	192
Příloha č. 2 – Charta práv hospitalizovaných dětí	193
Příloha č. 3 – Kodex všeobecných sester	194
Rejstřík	196
Souhrn	198
Summary	198